

ՊԵՆՏԱԿՆԻ ԿՐԻՍՏՈՍՈՒԹՅԱՆ ԴՐՈՒՄ

ԱՆՎԱՆ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ասում են, որ երբ Դիզբալիսի ողջունում էր որևէ մեկին, ով հավակնում էր նրա ծանոթը լինել, բայց որի դեմքն ու անունը չէր հիշում, ապա միշտ նուրբ ու հոգատար ձայնով հարցնում էր. «Ինչպե՞ս եք դուք հիմա զգում ձեզ»:

Դիզբալիսի խելացի մարդ էր: Նա գիտեր, որ մարդիկ սիրում են խոսել իրենց մասին և ընդգծել իրենց անձի նշանակալիությունը: Ավելին, նա հասկանում էր, որ մարդուն կյանքում ամենից ավելի վիրավորում է այն, երբ նրան ասում են, թե չեն հիշում իր անունը: Դրանով նրան կարծես հայտնում են, թե նա ոչ մի կշիռ չունի:

Նա, ով ցանկանում է հաջողակ ղեկավար դառնալ, պետք է սպառիչ կերպով օգտագործի իր բնավորության, անհատականության ու խելքի բոլոր առանձնահատկությունները: Չի կարելի հայտարարել, թե. «Ես անունների վատ հիշողություն ունեմ»: Ղեկավարն իր պարտքը պետք է համարի հիշել մարդկանց անունները: Չէ՞ որ մենք չենք մոռանում մեր սեփական, ինչպես նաև մոտ բարեկամների ու ընկերների անունները: Եթե մենք այդ անունները մոռանանք, մեզ գժանոց կուղարկեն: Խոստովանենք, որ մենք չենք մոռանում այն մարդկանց անունները, ովքեր մեզ պետք են:

Իր ենթականերից յուրաքանչյուրին հրամանատարը պետք է այնպիսի անձնավորություն համարի, որը մեծագույն նշանակություն ունի: Մարդկային հարաբերությունների նուրբ գիտակ Դեյվ Կարնեգին ասում էր, որ «Անգլիացու համար իր անունը՝ խոսքի մասերից ամենակարևորն է»:

Սա այն առաջին դասերից մեկն է, որ պետք է յուրացնի նա, ով ցանկանում է նվաճել իր ընկերների վստահությունը:

Ինչպես հայտնի է, զորքերը աստվածացնում էին հանգուցյալ ֆելդմարշալ Ռոբերտսին: Ասում են, որ նա անունների արտակարգ հիշողություն ուներ: Ինչպե՞ս էր նա մտապահում դրանք: Պատահում էր, որ արշավանքի ժամանակ նա ձիով գնում էր շարասյան հետևից և ցածրաձայն հարցնում էր սպային.

- Ո՞ր վաշտն է սա:
- «Դ» վաշտը, սը՛ր:
- Ինչպե՞ս է այն զինվորի ազգանունը, որը կաղում է:
- Մուրքս, սը՛ր:
- Իսկ կապրալի՞ ազգանունը, որը քայլում է նրա կողքից:
- Մնիֆկինս, սը՛ր:
- Իսկ այն զինվորի՞նը, որը գնում է Մուրքսի առջևից:
- Գրեյդի, սը՛ր:

Ստանալով այդ տեղեկությունները և ամրապնդելով իր հիշողության մեջ, լորդ Ռոբերտսը առաջ էր անցնում:

- Շարքային Մուրքս, ողջուն՛ չն: Ինչ է, քո հիվանդ ոտքը դեռ անհանգստացնո՞ւմ է քեզ: Շատ ափսոս: Բայց դու հիանալի ես պահում քեզ, շարքային Մուրքս: Հիանալի՛ է: Շարունակի՛ր քայլել, սիրելի բարեկամ, շարունակիր քայլել: Դասակի հրամանատար, հոգ տարեք, որպեսզի շարքային Մուրքսը հենց առաջին հնարավորության դեպքում անհրաժեշտ օգնություն ստանա: Մենք նրան պետք է բուժենք որքան հնարավոր է արագ:
- Ահա՛ թե դու որտեղ ես, կապրալ Մնիֆկինս: Շատ ազնիվ բան ես անում, որ կրում ես շարքային Մուրքսի հրացանը: Հենց այդպես էլ պետք է վարվեն հրամանատարները: Շնորհակալություն, կապրալ, շնորհակալություն:
- Պահ, շարքային Գրեյդի՞ն էլ է այստեղ: Որքա՞ն ժամանակ է, որ դու ծառայում ես: Տասնո՞ւթ ամիս: Բայց դու քայլում ես ինչպես վայել է վետերանին: Երիտասարդ զինվոր է, բայց հավաք ու ձիգ է, ինչպես մյուսները: Երբ տուն նամակ գրելու լինես, գրի՛ր հարազատներիդ այն, ինչ ես ասացի քո մասին: Կգա ժամանակը, և գունդը կհպարտանա քեզանով, շարքային Գրեյդի:
- Հիանալի է, «Դ» վաշտ: Ես հպարտ եմ ձեզ համար: Երբ տեղ հասնենք ու վրա տանք թշնամուն, ցույց տվեք, թե դուք ով եք: Մի լավ շարդ

տվեք նրան: Դիպու՛կ կրակեցեք: Թող նա տեսնի, թե ովքեր են անգլի-
ական գինվորները: Առա՛ջ, «Դ» վաշտ, առա՛ջ:

Կասկած կա՞, որ «Դ» վաշտը ամբողջ 10 միլ գնալու համար լիցք ստա-
ցավ: Եվ հիմա նրան չի վախեցնի նույնիսկ հակառակորդի տասնապատիկ
թվական առավելությունը:

Կարող են հարցնել. մի՞թե լորդ Ռոբերտսի մեթոդը բացարձակ խաբե-
ություն չէ: Իհա՛րկե, ոչ: Ոչ ոք այնպես չէր հպարտանում գինվորի իր մասնա-
գիտությունը, այնպես չէր սիրում իր ենթականերին, ինչպես լորդ Ռոբերտսը:
Նա բավականաչափ խելացի էր՝ հասկանալու համար, թե ինչպիսի հսկայական
ազդեցություն է գործում գինվորի վրա նրան անունով դիմելը: Նախապես
գինվորի անունը իմանալիս լորդ Ռոբերտսը միանգամայն անկեղծ էր: Նա
հարցնում էր, որովհետև իսկապես ցանկանում էր իմանալ: Անունը իմանա-
լուց հետո նա մտապահում էր այն, բայց ոչ թե միայն այն պատճառով, որ լավ
հիշողություն ուներ, այլ որովհետև մեծ սիրտ ուներ: Զինվորին իր անունով
կոչելով մենք նրան ընդունում ենք որպես անձ: Նա դադարում է պարզապես
գինվոր լինելուց և դառնում է անհատականություն: Մենք նրան հնարավորու-
թյուն տվինք զգալու իր նշանակալիությունը, նրանում ինքնավստահություն
և ինքնահարգանքի զգացումներ առաջ բերինք:

Անունները հիշելը տաղանդ չէ, իսկ մարդկանց անունները մտապահել
չկարողանալը բոլորովին էլ վատ հիշողության նշան չէ: Երբ տվյալ մարդը մեզ
իսկապես հետաքրքրում է, ապա մենք առանց դժվարության մտապահում ենք
նրա անունը:

Մարդկանց մեծամասնությունը կարողանում է հիշել մոտավորապես
հինգ հարյուր անուն, բայց որոշ մարզումների շնորհիվ նա կարող է հիշել ա-
վելին: Կարելի է հանձնարարել, օրինակ, հետևյալ եղանակը. հատուկ ծոցա-
տետրում սկզբում գրում ես տասը անուն, յուրաքանչյուրը՝ առանձին էջի վրա:
Հենց այստեղ էլ նշվում են այն բոլոր մանրամասնությունները, որոնք օգնում
են հիշել մարդուն. նրա մասնագիտությունը, պաշտոնն ու կոչումը, արտաքի-
նը, բնակության վայրը և այլն: Մտապահելով անունը, անհրաժեշտ է առաջին
իսկ հնարավորության դեպքում գրուցել նրա հետ՝ ընթացքում տալով նրա ա-
նունը: Խոսակցության ժամանակ պետք է խնդրել, որպեսզի նա պատմի իր և
իր ընտանիքի, տան և աշխատանքի մասին: Այդ բոլոր տվյալները պետք է
գրանցել ծոցատետրում և մի քանի անգամ կարդալ: Շուտով այդ մարդը կզ-
գա, որ իրեն ընկալում են որպես հետաքրքրություն ներկայացնող և նշանա-
կալից մարդու: Դա շատ լավ է ինչպես նրա, այնպես էլ իր հրամանատարի հա-
մար:

Այդ կերպ առաջին տասը անունները մտապահելուց հետո անցեք հաջորդ տասնյակին: Շուտով ծոցատետրը ձեզ կապացուցի, որ իրական հաջողության եք հասել:

Այն տպավորությունը, որին հասնում է ավագ սպան, երբ շարքայինին դիմում է անունով, շժմեցուցիչ է: Ավելորդ է ասել, որ մարդու անունը պետք է իմանալ ոչ թե հենց իրեն հարցնելով, այլ կողմնակի ճանապարհով: Իսկ եթե նրա անունն, այնուամենայնիվ, մոռացել եք, ապա այդ տհաճ հանգամանքն ամեն կերպ պետք է թաքցնել:

Անձնակազմը պետք է իմանա ոչ միայն գնդի բոլոր սպաներին, այլև բրիգադի, դիվիզիայի, կորպուսի և բանակի հրամանատարների ազգանունները, ինչպես նաև իրենց ավագ սպաների մասին բոլոր հետաքրքիր ու կարևոր տեղեկությունները. որ գնդերում են նրանք ծառայել, ինչ պաշտոններ են վարել, ինչ պարգևներ ունեն և այլն: Այդ ամենը նպաստում է գործի բարոյական վիճակի բարելավմանը: Հնարավոր չէ ակնկալել զինվորներից վստահություն դիվիզիայի հրամանատարի նկատմամբ, եթե նրանք նույնիսկ այդ դեկավարի անունը չգիտեն: Քանի դեռ զինվորները չգիտեն դիվիզիայի հրամանատարի անունն ու նրա մասին շատ այլ տվյալներ, նա իրենց համար գոյություն չունի:

Բանակում միշտ գոյություն է ունեցել մի ավանդույթ, և դա շատ լավ ավանդույթ է, երբեք չդիմել սերժանտին կամ շարքայինին՝ առանց նրա կոչումն ասելու: Կապրալ Մնուֆկինսն իրավունք ունի կապրալ Մնուֆկինս կոչվելու բոլոր դեպքերում, այլ ոչ թե միայն այն ժամանակ, երբ կանգնած է շարքում: Շարքային Մնուքսը հպարտանում է, երբ նրան շարքային Մնուքս են կոչում: Ինչո՞ւ նրան հպարտանալու հիմքեր չտալ: Եթե նրան հնարավորություն տանք, որ զգա սեփական անձի արժանապատվությունը, ապա նա իրեն արժանապատվությամբ կպահի:

Ձի կարելի խրախուսել, երբ ենթականերն իրենց պետերին անվանում են կրճատ՝ հապավումներով: Գլխավոր հրամանատարը գլխավոր հրամանատար է, այլ ոչ թե ԳՀ: Գնդի հրամանատարը չպետք է թույլ տա, որպեսզի ամեն մի թոճ, Դիկ կամ Հարրի իրեն ԳՀ անվանի: Սկզբնատառերով չի կարելի կոչել նաև ենթասպաներին և սերժանտներին: Դիմելու այդպիսի ձևը մահանուն է հիշեցնում: Թույլ մի՛ տվեք, որ բժշկական ծառայության սպաներին «դոկ» անվանեն: Իսկ եթե ատամնաբույժին «ատամ պոկող» եք անվանում, ապա չպետք է նեղանաք, եթե նա վրեժ լուծի ձեզանից:

Անզխացիները հայտնի են որպես այնպիսի մարդիկ, ովքեր տիրապետում են թշնամիներ ձեռք բերելու ազնիվ արվեստին: Եվ դա զարմանալի չէ: Մարդը երբեք չի մոռանում ստորացումն ու արհամարհանքը, եթե դրանք նույ-

նիսկ կանխամտածված չեն եղել: Ամենակարևորը հետևյալ կանոնն է. «Անգլի-
ացու համար իր անունը խոսքի մասերից ամենակարևորն է»: